

श्री.जयदिप डाकरे सर

श्री.प्रविण डाकरे सर

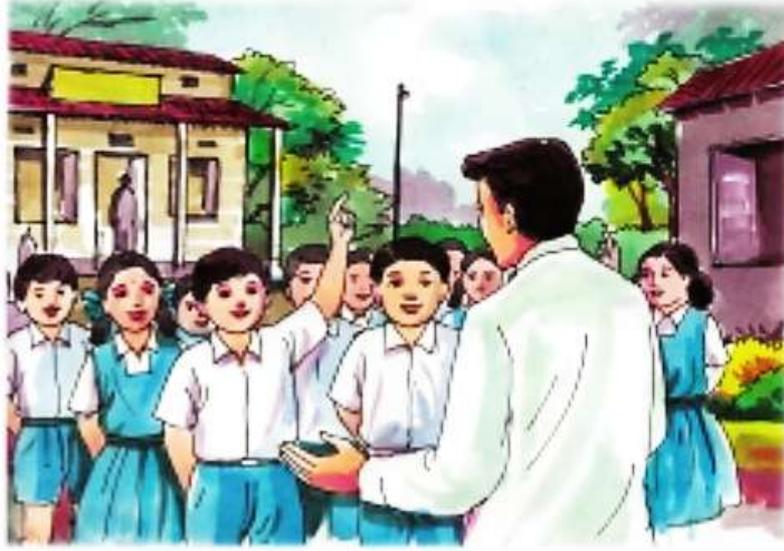
Subscribe

इयत्ता - पाचवी (9 डिसेंबर) विषय - मराठी

Subscribe

१६.

स्वच्छतेचा प्रकाश

एकदा मी एका शाळेत गेलो होतो. मुले प्रार्थना म्हणत होती. प्रार्थना संपल्यावर त्यांनी प्रतिज्ञा म्हटली. त्यांना मी विचारले, "प्रतिज्ञेत पहिलं वाक्य काय आहे, 'भारत माझा देश आहे.' होय ना?" मुले 'हो' म्हणाली. "भारत 'आपला' देश आहे, असं न म्हणता 'माझा' का बरं म्हटलं असेल?" मुले विचारात पडली.

मग मी सांगितले, "वस्तू 'माझी' असं वाटतं, तेव्हा आपण तिची जितकी काळजी घेतो, तितकी 'आपली' म्हटल्यावर घेतोच असं नाही, म्हणून 'माझा' असा शब्द इथे वापरला, असं वाटतं का?"

वाचा व प्रश्न बनवा.

ऑनलाईन टेस्ट

□ सहमूल संख्या

8. विभाज्य आणि विभाजक

- दादा : 12 व 18 या संख्यांचे सगळे विभाजक सांगा.
- अंजू : मी 12 चे विभाजक सांगते : 1, 2, 3, 4, 6, 12.
- मंजू : मी 18 चे विभाजक सांगते : 1, 2, 3, 6, 9, 18.
- दादा : आता 12 व 18 या दोन संख्यांचे सामाईक विभाजक शोधा.
- अंजू : सामाईक म्हणजे काय ?
- दादा : 1, 2, 3, 6 हे विभाजक दोन्ही गटांत आहेत, म्हणजे 1, 2, 3, 6 हे 12 व 18 यांचे सामाईक विभाजक आहेत. आता 10 आणि 21 यांचे विभाजक सांगा.
- संजू : 10 चे विभाजक : 1, 2, 5, 10
- मंजू : 21 चे विभाजक : 1, 3, 7, 21
- दादा : विभाजकांच्या या दोन गटांत कोणते विभाजक सामाईक आहेत ?
- संजू : फक्त 1 हा एकच विभाजक सामाईक आहे.
- दादा : फक्त 1 हा एकच विभाजक सामाईक असणाऱ्या दोन संख्यांना सहमूल संख्या म्हणतात, म्हणून 10 व 21 या सहमूल संख्या आहेत. 12 व 18 यांचे सामाईक विभाजक 1, 2, 3, 6; म्हणजे एकापेक्षा जास्त आहेत. म्हणून 12 व 18 या सहमूल संख्या नाहीत. आता 8 आणि 10 या संख्या सहमूल आहेत का ते बघा बरं.
- मंजू : 8 चे विभाजक 1, 2, 4, 8 आणि 10 चे विभाजक 1, 2, 5, 10 या दोन संख्यांचे 1 आणि 2 हे दोन विभाजक सामाईक आहेत, म्हणून 8 आणि 10 या सहमूल संख्या नाहीत.

या घटकावरील नवीन टेस्ट सोडवा.

ऑनलाईन टेस्ट

Std - Fifth Sub - Maths (Semi)

□ Co-prime numbers

8. Multiples and Factors

- Dada : Tell me all the factors of 12 and 18.
- Anju : I'll tell the factors of 12: 1, 2, 3, 4, 6, 12.
- Manju : I'll give the factors of 18: 1, 2, 3, 6, 9, 18.
- Dada : Now find the common factors of 12 and 18.
- Anju : Common factors ?
- Dada : 1, 2, 3 and 6 are in both groups, which means that they are common factors. Now tell me the factors of 10 and 21.
- Sanju : Factors of 10 : 1, 2, 5, 10.
- Manju : Factors of 21: 1, 3, 7, 21.
- Dada : Which of the factors in these two groups are common?
- Sanju : 1 is the only common factor.
- Dada : Numbers which have only 1 as a common factor are called **co-prime numbers**, so 10 and 21 are co-prime numbers. The common factors of 12 and 18 are 1, 2, 3 and 6; which means that the common factors are more than one. Therefore, 12 and 18 are not co-prime numbers. Now tell me whether 8 and 10 are co-prime numbers.
- Manju : The factors of 8 are 1, 2, 4 and 8 and the factors of 10 are 1, 2, 5 and 10. These numbers have two factors, 1 and 2, in common, so 8 and 10 are not co-prime numbers.

Read and solve.

Shapes and Maps

1. Name the following shapes. खालील आकारांची नावे सांगा.

O8

arrow   point   square   rectangle   triangle   circle   star   line

2. Read the following map. या नकाशाचे वाचन करा.

O8

Map of a Garden

Index

- ↓ entrance
- fountain
- bushes
- ▲ trees
- V lawn
- ▭ slides
- U swings
- canteen
- garbage bin
- toilets
- ★ rocket
- banyan tree and platform
- ◐ stalls

understand and Solve.

सराव

काय करावे बरे ?

रोहन आणि सानिया नेहमी शाळेत चालत जातात. घरापासून तीस मिनिटांवर त्यांची शाळा आहे. आज त्यांच्या शाळेत सांस्कृतिक कार्यक्रम आहे. त्यासाठी त्यांची आजी सोबत येणार आहे. आजीचे वय जास्त असल्याने ती थकलेली आहे. तिला शाळेत नेण्यासाठी पुढीलपैकी कोणता पर्याय निवडावा, हे सुचवा.

- (१) पायी जाणे (२) ॲटोरिक्षाने जाणे
(३) बसने जाणे (४) स्कूटरने जाणे (५) मोटारीने जाणे.

आपण काय शिकलो ?

- वाहतुकीचे आपल्यावर होणारे चांगले व वाईट परिणाम.
- वाहतुकीच्या साधनांचा विचारपूर्वक वापर करणे.
- वाहतूक साधनांच्या प्रदूषणामुळे निसर्गाचे धोक्यात येणारे अस्तित्व.
- विविध प्रकारच्या प्रदूषणांवरचे उपाय.

स्वाध्याय

१. वाहतुकीच्या सोईचा तुम्हांला झालेला फायदा, यावर पाच वाक्ये लिहा.
२. वाहतुकीच्या सोईमुळे आपल्या परिसरात उपलब्ध झालेल्या चार सुविधा लिहा.
३. आपल्या परिसरातील वाहतुकीवरील ताण कमी करण्यासाठी चार उपाय लिहा.
४. तुमच्या परिसरातील सर्वांत कमी प्रदूषण असलेला भाग शोधा. हा भाग कमी प्रदूषित असण्यामागची कारणे लिहा ?
५. CNG व LPG ची विस्तारित रूपे लिहा.

(आ) या वाहनाचे प्रदूषण कमी करण्याकरिता तुम्ही कोणता उपाय सुचवाल ?

उपक्रम

१. पथनाट्याद्वारे प्रदूषण रोखण्याचा संदेश समाजात पोहचवा.
२. सौरऊर्जेवर व विजेवर चालणाऱ्या वाहतुकीच्या साधनांच्या चित्रांचा संग्रह करा.

* * *

६. (अ) वरील चित्रातील प्रदूषण करणारे वाहन कोणते ?

स्वाध्याय सोडवा.

67X3YD

ऑनलाईन टेस्ट

६. अश्मयुग : दगडाची हत्यारे

मध्याश्मयुग : मध्याश्मयुगातील बुद्धिमान मानवाचे पाऊल आणखी पुढे पडले. त्याने कुत्रा माणसाळवला. मध्याश्मयुगामध्ये हवामान आणि पर्यावरणातील बदलांमुळे मानवाची जीवनपद्धती बदलू लागली होती. बुद्धिमान मानव शिकारीबरोबरच पशुपालन आणि नैसर्गिकरीत्या उगवलेल्या धान्याची कापणीही करू लागले होते. त्यामुळे ते वर्षातील काही काळ एके ठिकाणी वस्ती करून राहत होते. त्यांच्या आहारात विविध वनस्पतींचा समावेशही झाला होता. या काळात शेळी, मेंढी या प्राण्यांना माणसाळवण्याची सुरुवात झाली. या सगळ्याचा विचार करता मध्याश्मयुगातील बुद्धिमान मानवाला शिकार, मासेमारी, कापणी, तोडणी अशा अनेक प्रकारच्या कामांसाठी विविध प्रकारच्या, वजनाने हलक्या आणि दीर्घकाळ टिकतील अशा हत्यारांची आवश्यकता होती. लाकडाला किंवा हाडाला खाच करून त्यात तो नखाएवढी छोटी पाती ओळीने घट्ट बसवत असे. अशा तऱ्हेने तो सुरी, विळा यांसारखी अवजारे बनवत असे.

प्रश्न तयार करा. टेस्ट सोडवा.

ऑनलाईन टेस्ट

जुड़ें हम

- अध्यापन संकेत : पृष्ठ ३३ और ३४ पर दी गई संपूर्ण पाठ्यसामग्री का उद्देश्य संयुक्ताक्षरों की पहचान करवाकर वाचन और लेखन कराना है। वर्णों को संयुक्त बनाने के लिए रूप के आधार पर इन्हें तीन भागों तथा 'र' को तीन प्रकारों (ऀ, ँ, ं) में बाँटा गया है। इन्हें अलग-अलग दिया गया है। शिरोरेखा के नीचे र पूरा होता है।
- (१) सर्वप्रथम पाठ में आए चित्र के शब्द सुनाकर दोहरवाएँ। मोटे अक्षर के संयुक्ताक्षर को श्यामपट्ट पर लिखकर समझाएँ। सभी संयुक्ताक्षर की पहचान होने तक अभ्यास करवाएँ।
- (२) पाठ्यांश पढ़वाकर संयुक्ताक्षरों को रेखांकित करने के लिए कहें। तत्पश्चात विद्यार्थियों से संपूर्ण पाठ्यांश का अनुलेखन करने के लिए कहें। देखें कि विद्यार्थी विरामचिह्नों सहित शुद्ध लेखन करते हैं। विरामचिह्नों-पूर्णविराम, प्रश्नचिह्न, अल्पविराम, विस्मयादिबोधक और अर्धविराम को समझाकर इनके उचित प्रयोग पर बल दें।
- (३) चित्र दिखाकर और दिए गए शब्दों का प्रयोग कराके एक-एक वाक्य लिखवाएँ।
- (४) संयुक्ताक्षर का अभ्यास होने के पश्चात इन पाठ्यांशों का श्रुतलेखन करवाएँ। विरामचिह्नों सहित शुद्ध लेखन पर ध्यान दें।

पढो और समझो।

माझा ऑनलाईन अभ्यास - सराव पाचवी

इयत्ता पाचवी - मराठी

महिना - नोव्हेंबर ते डिसेंबर

ऑनलाईन टेस्ट अपडेट होत आहेत.

14. राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज	Click Here
15. आपल्या समस्या - आपले उपाय	Click Here
16. स्वच्छतेचा प्रकाश	Click Here

इयत्ता पाचवी - गणित

महिना - नोव्हेंबर ते डिसेंबर

विभाज्य आणि विभाजक - भाग 1	Click Here
विभाज्य आणि विभाजक - भाग 2	Click Here
दशांश अपूर्णांक	लवकरच

इयत्ता पाचवी - परिसर अभ्यास - 1

महिना - नोव्हेंबर ते डिसेंबर

14. वाहतूक

[Click Here](#)

15. संदेशवहन व प्रसारमाध्यमे

[Click Here](#)

16. पाणी

[Click Here](#)

इयत्ता पाचवी - परिसर अभ्यास - 2

महिना - नोव्हेंबर ते डिसेंबर

6. अशमयुग-दगडाची हत्यारे

[Click Here](#)

इतर टेस्ट लवकरच अपडेट होतील.